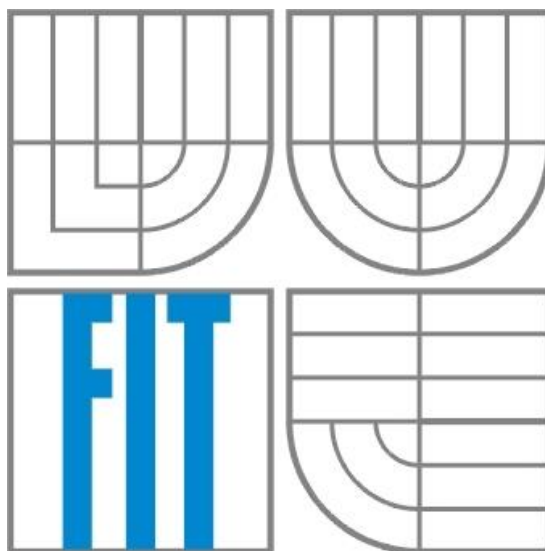

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Dokumentace k projektu do předmětů IFJ a IAL

**Implementace interpretu imperativního
jazyka IFJ14**

Tým 018, varianta a/1/II

Marek Bielik, xbieli05, 20 %

Filip Gulán, xgulan00, 20 %

Filip Ježovica, xjezov01, 20 %

Lubomír Matuška, xmatu29, 20 %

Eduard Rybár, xrybar04, 20 %

Obsah

1. Úvod	3
2. Práce v týmu	4
2.1. Pravidelné schůzky a komunikace.....	4
2.2. Správa zdrojového kódu	4
2.3. Vývoj	4
3. Implementace.....	5
3.1. Quick Sort.....	5
3.2. Knuth-Moris-Prattův algoritmus	5
3.3. Lexikální analyzátor	5
3.4. Syntaktický analyzátor	6
3.5. Tabulka symbolů	6
3.6. Interpret.....	7
3.7. Testování.....	7
4. Závěr	8
5. Použitá literatura.....	9
A Konečný automat lexikálního analyzátoru	10
B LL gramatika	11
C Precedenční tabulka.....	12

1. Úvod

Tato dokumentace se zabývá implementací interpretu pro imperativní jazyk IFJ14. Dokumentace je členěna do čtyř hlavních kapitol a několika podkapitol, které popisují způsob práce v týmu, postupný růst interpretu a spojování jeho dílčích částí ve funkční celek. Popsány jsou všechny podstatné části interpretu, použité algoritmy a problémy, které nám naši programátorskou cestu komplikovaly. Součástí dokumentace je samozřejmě i LL-gramatika, která je jádrem parseru, precedenční tabulka použitá pro zpracování výrazů a konečný automat scanneru. Závěr dokumentace obsahuje shrnutí našeho snažení.

2. Práce v týmu

2.1. Pravidelné schůzky a komunikace

Začali jsme se jednou týdně scházet poměrně brzy po utvoření týmu a zaregistrování zadání. Zpočátku nikdo z našich členů neměl konkrétní představu, jak bychom měli projekt řešit. Určitá představa se rýsovala až s odpřednášenými přednáškami. Práci jsme si rozdělovali poměrně volně podle toho, kdo cítil, že by daný problém zvládl vyřešit. Neměli jsme stanovené striktní časy, do kdy je určitý problém třeba vyřešit. Počítali jsme se svědomitým přístupem každého z nás. S blížícím se deadline se schůzky stávaly častějšími.

2.2. Správa zdrojového kódu

Nezbytnou částí úspěšného projektu je určitě to, aby všichni členové měli přesnou představu o aktuálním stavu zdrojových kódů projektu. V případě našeho projektu jsme se rozhodli použít webovou službu GitHub, která posloužila dokonale. Každý z našich členů měl možnost kdykoli a prakticky odkudkoli přidávat, či upravovat libovolné zdrojové kódy. Všichni členové tak měli po celou dobu práce na projektu přesnou představu o fázi jeho vývoje.

2.3. Vývoj

Každá vyvinutá část projektu se díky pravidelným schůzkám, webové službě GitHub a patřičné aktivitě každého z členů dočkala rychlé zpětné vazby. Nebyl tedy problém každou část interpretu rychle a efektivně upravit tak, aby lépe vyhovovala a spolupracovala s dalšími částmi. Postupně jsme objevovali dílčí problémy, které si autor každé z částí třeba ihned při implementaci neuvědomoval. Problémy tedy byly odstraňovány včas a spíše v zárodku, než v pozdější fázi vývoje.

3. Implementace

Cílem projektu bylo implementovat interpret jazyka IFJ14, což je jazyk založený na bázi Pascalu. S Pascalem se mnozí z nás již dříve setkali, takže to byla příjemná výhoda. Celý interpret se skládá z několika částí, které spolu úzce spolupracují a vytvářejí funkční celek.

3.1. Quick Sort

Pro vestavěnou funkci řazení jsme měli dle zadání použít algoritmus Quick Sort. Tento algoritmus patří ve své kategorii k nejrychlejším, jak již název napovídá. Pro implementaci jsme použili jeho rekurzivní zápis. Jeho rychlost se odvíjí od vhodné volby mediánu. V našem případě jsme si jako takový „pseudomedián“ stanovili hodnotu ze středu intervalu. Experimentálně je prokázáno, že toto číslo splní svoji roli obstojně. Implementaci jsme provedli dle studijní opory IAL.[1]

3.2. Knuth-Moris-Prattův algoritmus

Pro vestavěnou funkci vyhledávání podřetězce v řetězci jsme měli dle zadání použít Knuth-Moris-Prattův algoritmus. Tento algoritmus funguje na principu konečného automatu. Funkci jsme implementovali dle studijní opory IAL.[1] Funkce vrací „-1“ pokud se podřetězec v řetězci nenachází, nebo index na kterém místě se podřetězec nachází.

3.3. Lexikální analyzátor

Lexikální analyzátor funguje na principu konečného automatu, který načítá znaky ze zdrojového souboru a transformuje je na tokeny. Jednotlivé tokeny jsou reprezentovány strukturou, ve které je informace o stavu, ve kterém se automat nachází, datech tokenu a informaci o řádku (případně sloupci), na kterém se token ve zdrojovém souboru vyskytuje. Tyhle informace jsou nezbytné pro další činnost

interpretu. Tabulka klíčových slov je realizována jako pole polí znaků. Lexikální analyzátor navíc vrací konkrétní stav, o které klíčové slovo se jedná, což se ukázalo jako užitečné pro syntaktickou analýzu. Konečný automat lexikálního analyzátoru je detailně znázorněn v příloze.

3.4. Syntaktický analyzátor

Pro implementaci syntaktického analyzátoru jsme použili metodu prediktivní syntaktické analýzy, protože nám její implementace přišla elegantnější a případné opravy byly snáze implementovatelné. K implementaci jsme si museli vytvořit zásobník. Jádrem syntaktického analyzátoru je LL-gramatika, která je popsána v příloze.

Pro zpracování výrazů se přepínáme do precedenční analýzy, která je založena na, v příloze uvedené, precedenční tabulce, která je ve zdrojovém kódu opravdu fyzicky implementována, kde „E“ značí chybu, je to alternativa mezery použité v přednáškách z IFJ a „O“ je speciální stav, který značí, že výraz je celý zkontrolován a je syntakticky správně.

3.5. Tabulka symbolů

Tabulku symbolů jsme dle zadání implementovali pomocí hashovací funkce. Implementace tabulky nabízí širokou škálu funkcí pro efektivní a elegantní práci. Během práce na projektu jsme mnohokrát změnili rozhodnutí ohledně toho, co vše bude do tabulky symbolů nezbytné ukládat. Nakonec si o každé položce vedeme poměrně mnoho informací. Každá položka tabulky nese informaci o svém identifikátoru, jakého je datového typu, pozici parametru z hlavičky funkce, adresu kde funkce začíná a příznak toho, jakém stavu se funkce nachází.

Další podstatnou součástí každé položky je ukazatel na data dané položky, přičemž pokud jde o funkci tak je to ukazatel na lokální tabulku symbolů, která je stejného formátu jako ta globální. Prototypy lokálních tabulek se při spuštění nové

instance každé funkce v interpretu klonují a ukazatele na ně se vkládají na zásobník.

3.6. Interpret

V projektu jsme využili generátor tříadresného kódu. Všechny tři adresy jsme využili jen zřídka. Obvykle se jednalo třeba jen o jednu adresu. Využívali jsme vhodnou instrukční sadu. Postupně se instrukce ukládaly na instrukční pásku, kde se později lineárně vykonávaly. V podmínkách, cyklech a funkcích by bylo lineární zpracování neúčinné. V těchto případech se generují vhodné instrukce skoků.

3.7. Testování

Testování jednotlivých částí probíhalo průběžně na systémech UNIXového typu. Využili jsme i druhý pokusný termín, který nedopadl úplně dobře, protože nám spousta částí v té době chyběla. V pozdější fázi jsme využili sadu asi 120 testů, kde jsme snadno a rychle doladili drobné, ale zásadní nedostatky.

4. Závěr

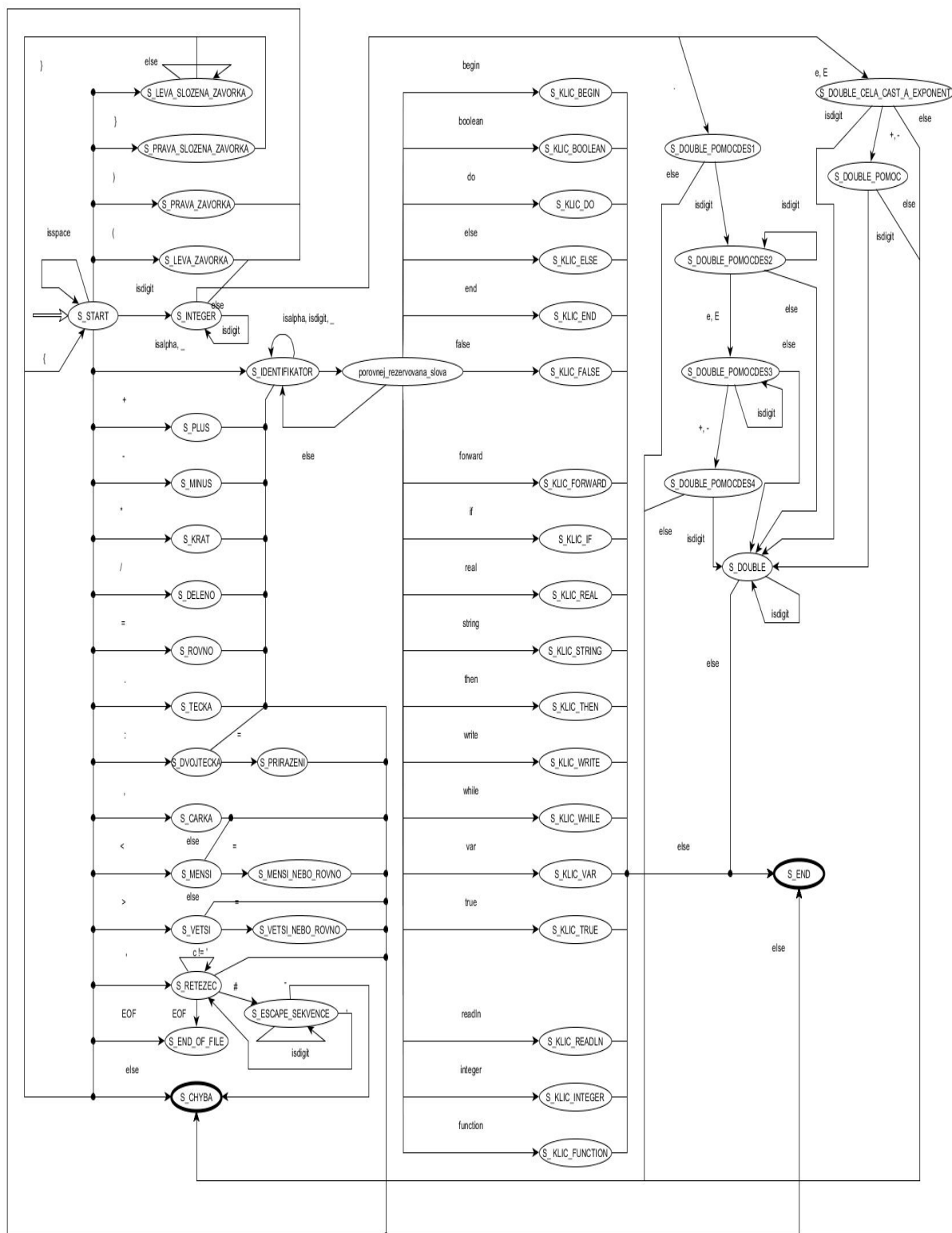
S projektem podobného rozsahu a obtížnosti se nikdo z našich členů zatím nesetkal. Z tohoto pohledu se určitě jednalo o zajímavou zkušenost a pořádnou výzvu. Při tvorbě projektu jsme prakticky využili znalostí nabytých v předmětech IFJ a IAL. Nebytnou součástí úspěšného projektu bylo udržovat patřičnou komunikaci v týmu. Pravidelné schůzky kompletního týmu probíhaly minimálně jedenkrát týdně, kdy jsme si vzájemně sdělovali a vysvětlovali princip a fungování nově implementovaných částí projektu a rozdělili si další práci. Výsledným produktem naší spolupráce by měl být funkční interpret jazyka IFJ14.

5. Použitá literatura

[1] Studijní opora IAL

[2] Přednášky IFJ

A Konečný automat lexikálního analyzátoru

B LL gramatika

INIT \rightarrow VLIST FLIST begin STLIST end .

VLIST $\rightarrow \epsilon$

VLIST \rightarrow var VDEC ; NVLIST

VDEC \rightarrow id : TYPE

NVLIST $\rightarrow \epsilon$

NVLIST \rightarrow VDEC ; NVLIST

TYPE \rightarrow integer

TYPE \rightarrow real

TYPE \rightarrow string

TYPE \rightarrow boolean

FLIST $\rightarrow \epsilon$

FLIST \rightarrow function id (PLIST) : TYPE ; FUNC

FUNC \rightarrow forward ; FLIST

FUNC \rightarrow VLIST begin STLIST end ; FLIST

PLIST $\rightarrow \epsilon$

PLIST \rightarrow id : TYPE NPLIST

NPLIST $\rightarrow \epsilon$

NPLIST \rightarrow ; id : TYPE NPLIST

STLIST $\rightarrow \epsilon$

STLIST \rightarrow STAT NSTLIST

NSTLIST $\rightarrow \epsilon$

NSTLIST \rightarrow ; STAT NSTLIST

STAT \rightarrow BSTAT

STAT \rightarrow id := RHS

STAT \rightarrow if E then BSTAT else BSTAT

STAT \rightarrow while E do BSTAT

STAT \rightarrow readln (id)

STAT \rightarrow write (SPLIST)

RHS \rightarrow E

RHS \rightarrow fid (SPLIST)

BSTAT \rightarrow begin STLIST end

SPLIST $\rightarrow \epsilon$

SPLIST \rightarrow id NSPLIST

SPLIST \rightarrow integer NSPLIST

SPLIST \rightarrow real NSPLIST

SPLIST \rightarrow string NSPLIST

SPLIST \rightarrow true NSPLIST

SPLIST \rightarrow false NSPLIST

NSPLIST $\rightarrow \epsilon$

NSPLIST \rightarrow , id NSPLIST

NSPLIST \rightarrow , integer NSPLIST

NSPLIST \rightarrow , real NSPLIST

NSPLIST \rightarrow , string NSPLIST

NSPLIST \rightarrow , true NSPLIST

NSPLIST \rightarrow , false NSPLIST

C Precedenční tabulka

	*	/	+	-	<	>	<=	>=	=	<>	()	id	\$	int	real	string	true	false
*	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>	<	<	<	<	<
/	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>	<	<	<	<	<
+	<	<	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>	<	<	<	<	<
-	<	<	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>	<	<	<	<	<
<	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>	<	<	<	<	<
>	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>	<	<	<	<	<
<=	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>	<	<	<	<	<
>=	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>	<	<	<	<	<
=	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>	<	<	<	<	<
<>	<	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>	<	<	<	<	<
(<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	=	<	E	<	<	<	<	<
)	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	E	>	E	>	E	E	E	E	E
id	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	E	>	E	>	E	E	E	E	E
\$	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	E	<	O	<	<	<	<	<
int	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	E	>	E	>	E	E	E	E	E
real	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	E	>	E	>	E	E	E	E	E
string	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	E	>	E	>	E	E	E	E	E
true	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	E	>	E	>	E	E	E	E	E
false	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	E	>	E	>	E	E	E	E	E

Pravidla pro precedenční analýzu:

$E \rightarrow E * E$

$E \rightarrow E / E$

$E \rightarrow E + E$

$E \rightarrow E - E$

$E \rightarrow E < E$

$E \rightarrow E > E$

$E \rightarrow E <= E$

$E \rightarrow E >= E$

$E \rightarrow E = E$

$E \rightarrow E <> E$

$E \rightarrow (E)$

$E \rightarrow \text{id}$

$E \rightarrow \text{integer}$

$E \rightarrow \text{real}$

$E \rightarrow \text{string}$

$E \rightarrow \text{true}$

$E \rightarrow \text{false}$